

BASIN BÜLTENİ

1 Haziran 2017

Türkiye Sermaye Piyasası 2016 Raporu Yayınlandı

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği tarafından yayınlanan Türkiye Sermaye Piyasası Raporu'nun 2016 sayısı çıktı. Rapora göre 2016 yılında en yüksek getiriye altın sağlarken, emeklilik fonlarındaki büyüme devam etti.

Ekonomi 2016'da %3 büyüdü

- Revize edilen milli gelir serilerine göre Türkiye ekonomisi 2016 yılında %3 oranında büyüme kaydetti.
- Yıllık enflasyon, %5 olarak belirlenen hedefin üzerinde, %8,5 olarak gerçekleşti.
- İşsizlik yıl ortalamasında %10'dan %11'e yükseldi.

Uluslararası karşılaştırmalara göre Borsa İstanbul hayli likit olsa da, piyasa değerinin ekonomideki payı sınırlı kalmaya devam etti

- Dünya Borsalar Federasyonunun 61 borsadan derlediği verilere göre, 2016 yılında Borsa İstanbul, kote olan şirketlerin toplam piyasa değeri sıralamasında önceki yıla göre yatay kalarak 32. sıradaki yerini korudu. Toplam piyasa değerinin milli gelire oranı ise %20 ile %95 olan dünya ortalamasının epey altında kaldı.
- 2015 yılında dolar bazında %33 değer kaybı ile Dünya Borsalar Federasyonu üyeleri arasında sondan 5. sırada yer alan Türkiye, 2016'da da %10'luk kayıpla sondan 15. sırada yer almıştır.
- Önceki yıllarda olduğu gibi likit yapısını koruyan Borsa İstanbul, dünyada pay senedi işlem hacmi sıralamasında 22. sırada yer aldı. Borsa, pay senedi hacminin piyasa değerine bölünmesiyle hesaplanan devir hızı sıralamasında ise 3. sırada yer almıştır.
- Borsalarda işlem gören borçlanma aracı işlemlerinde dünyada 11. sırada yer alan Borsa İstanbul, vadeli işlem hacminde ise 26. sırada yer aldı.
- Menkul kıymet yatırım fonları büyüklüğünde Türkiye 46 ülke arasında 34. sırada yer aldı.

Türkiye'de yatırım araçları arasında en yüksek getiriye altın sağladı

- 2016 yılında Türkiye'deki yatırım araçları arasında en yüksek getiriye %32 ile altın sağlamıştır.
- 2015 yılında en yüksek getiri sağlayan 3 aylık ABD Doları mevduatı ise, 2015 yılında %23'lük getiri sağlamıştır.

BİST-100 endeksi %9 değer kazandı, işlem hacmi %1 azaldı

- 2016'da Borsa İstanbul'da işlem gören pay senetlerinin piyasa değeri %11 artışla 614 milyar TL olmuştur.
- Piyasa değerindeki artışa rağmen pay senedi piyasasında işlem hacmi %1 azalarak 1 trilyon TL olarak gerçekleşti.
- 2016 yılında vadeli işlem hacmi %2 artarak 580 milyar TL oldu. Bu işlemlerin %75'i borsa endeksine dayalı sözleşmelerde yapıldı.
- 2012 Aralık'ta başlayan opsiyon işlemleri ise bir yılda 2,5 kat artarak 27 milyar TL oldu.
- Son yıllarda hızlı büyüyen özel sektör tahvillerinde 2016 yılında yeni ihraçlar %13 artışla 90 milyar TL'ye çıktı.
- Yıla %11 seviyesinde başlayan gösterge tahvil faizi Temmuz 2016'da %8,4'e kadar gerilese de siyasi belirsizlikler ve Türk lirasındaki değer kaybı ile tekrar yükselerek 2016 sonunda %11 seviyesine yükselmiştir.

Yurtiçi tasarruflar mevduatlar ile büyüdü

- Toplam yurtiçi tasarruflar, 2016 sonunda önceki yıla göre %14 artarak 2,3 trilyon TL oldu. Bu tutarın %85'i yurtiçi yerleşiklere ait.
- Yurtiçi yerleşiklerin tasarrufların yaklaşık üçteki ikisine oluşturan mevduat 2016 yılında %17 artışla 1,5 trilyon TL'ye yaklaştı. Yurtiçi yatırımcılarda sermaye piyasası ürünlerinin tasarruflarındaki payı %36.
- Yurtdışı yatırımcıların tahvil/bono yatırımları TL cinsinden yalnızca %2 büyürken, pay senedi yatırımları %11 arttı.
- Önemli bir kısmını mevduatın oluşturduğu hanehalkı tasarrufları ise Eylül 2016 sonu itibariyle, bir önceki yılın aynı dönemine göre ağırlıkla kur artışını yansıtır şekilde %8 artarak 918 milyar TL'ye ulaştı. Emeklilik yatırım fonlarındaki büyüme %31'i buldu.

10 yabancı şirket ve 10 yabancı fon halka açık pay senetlerinin %19'una sahip

- Yatırımcıların toplam pay senedi portföyü, endeksteeki yükselişle beraber %9 artarak, 247 milyar TL oldu.
- Yabancı yatırımcıların halka açık pay senetlerindeki payı 1 puanlık artışla %63'e çıktı.
- 10 yabancı şirket ve 10 yabancı fon, Borsa İstanbul'daki halka açık pay senetlerinin %19'una sahip.
- Yerli bireyler pay senetlerinin %19'una sahip. Bu tutarın yarısından fazlası pay senedi portföyü 1 milyon TL'nin üzerinde olan 4.472 yatırımcıya ait.
- 2016 yılında yabancı yatırımcıların pay senetlerini ortalama elde tutma süresi 251 günden 212 güne düşerken, yerli yatırımcılarda bu süre 3 gün artarak 42'ye çıktı.
- Devlet iç borçlanma senetlerinde yurtdışı yatırımcıların ağırlığı 2015'te %20'den 2016 sonunda %19'a indi.
- Özel sektör borçlanma araçlarının değeri %5 artışla 49 milyar TL olurken, yerli fonların özel sektör tahvili yatırımları %21 büyüdü.

Yatırım fonlarına 3 milyon, emeklilik fonlarına 6,6 milyon kişi yatırım yapıyor

- 2016 yılında menkul kıymet yatırım fonlarındaki yatırımcı sayısı 2,9 milyonda kalırken yaklaşırken, portföy büyüklüğü %16 artarak 45 milyar TL seviyesine yaklaştı.
- Bireysel emeklilik fonu yatırımcılarının sayısı %10 büyümeye 6,6 milyonu bulurken, portföy büyüklüğü %27 artışla devlet katkısı dahil 61 milyar TL oldu.

Türkiye Sermaye Piyasası 2016 raporunun tamamına <https://www.tspb.org.tr/yillik-yayinlar/> adresinden ulaşılabilir.

TSPB hakkında: Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB), banka, aracı kurum, portföy yönetim şirketleri ve yatırım ortaklıklarının üye olduğu özdüzenleyici bir meslek kuruluşudur. Birlik, meslek kurallarını oluşturmakta ve sektörü denetlemektedir.